

ความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
การเที่ยวกลางคืน ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
**Faculty of Engineering Students Opinions On Factors Affecting
Nightlife Behavior Mahasarakham University Students**

อริวัฒน์ อุดมก้านตง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Athiwat Udomkantong
Mahasarakham University, Thailand
E-mail: atiwat.u@msu.ac.th

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน และสำรวจความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ทุกชั้นปี จำนวน 400 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) ซึ่งในส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไปเที่ยวกลางคืนส่วนใหญ่เป็นนิสิตชาย สถานที่ที่นิสิตชอบไปเที่ยวมากที่สุด คือ ร้านเหล้าที่มีระบบแสงสีเสียงที่ทันสมัย โดยนิสิตมักจะชอบไปเที่ยวในวันศุกร์สุดสัปดาห์ โดยมีความถี่ในการไปเที่ยว 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งในการไปเที่ยวของนิสิตแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 300-400 บาท และแหล่งค่าใช้จ่ายในการไปเที่ยวกลางคืนของนิสิตมาจากเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองเป็นหลัก และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มาจากด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนมากที่สุด ($\bar{x} = 3.29$) ซึ่งให้เห็นว่า กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญที่สุดสำหรับนิสิตในการสร้างพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน รองลงมา คือ ด้านทัศนคติส่วนบุคคล ($\bar{x} = 3.14$) สะท้อนให้เห็นว่า นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ ต้องการความเป็นอิสระสูง และเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง จึงอยากแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ในชีวิตด้วยการไปเที่ยวกลางคืนเพื่อ

* วันที่รับบทความ : 31 มกราคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 23 กุมภาพันธ์ 2566; วันตอบรับบทความ : 24 กุมภาพันธ์ 2566

Received: January 31 2023; Revised: February 23 2023; Accepted: February 24 2023

พบเจอผู้คนและสิ่งที่ยังไม่เคยพบเห็นมาก่อน ต่อมาคือ ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 2.79$) ซึ่งให้เห็นว่า บรรยากาศและการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านที่ดีมีผลต่อการเที่ยวกลางคืนของนิสิตเป็นอย่างมาก อีกทั้งการโฆษณาของสถานบันเทิงผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดียที่นิสิตสามารถเข้าถึงง่ายมีการจัดโปรโมชั่นเพื่อดึงดูดความสนใจอยู่ตลอดเวลา และด้านที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ($\bar{x} = 2.25$) ซึ่งให้เห็นว่า ครอบครัวยังเป็นสถาบันที่ก่อให้เกิดรากฐานที่ดีทางจิตใจ และนิสิตเองมีความเห็นอกเห็นใจบิดาและมารดาที่ต้องทำงานหนักเพื่อให้มีรายได้มาจุนเจือครอบครัวและเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนของนิสิตเองจึงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยลดความอยากเที่ยวกลางคืนของนิสิตได้โดยตรง

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม; พฤติกรรมการเที่ยวกลางคืน

Abstract

The objective of this research is to study the demographic, social and economic characteristics of Mahasarakham University students with nightlife behavior and explore the Faculty of Engineering Students Opinions Factors Affecting Nightlife Behavior Mahasarakham University Students. The 400 engineering students were used as the case study. Samples were determined using Krejcie and Morgan tables. The methodology of this study was means of sampling (Systematic Random Sampling). The used tool for data collection was a questionnaire rating scale of 5 levels. The statistics used for data analysis were percentage, means and standard deviation.

The research shows that most Mahasarakham University students who go out at night are male students. The place students like the most is a tavern with modern lighting and sound systems. Students usually like to travel on Fridays and weekends. The frequency of traveling 2-3 times a week. In which each student's trip costs an average of 300-400 baht and the source of expenses for student nights is mainly from money received from parents. And engineering students have opinions about the on factors affecting nightlife behavior of students of Mahasarakham University overall is at a medium level ($\bar{x} = 2.87$) and when considering each aspect, it was found that the relationship between friends affected the students nightlife out behavior the most ($\bar{x} = 3.29$) the result is that the faculty of engineering students are of the view that, friends are the most important thing for students. There is a space to do activities together. Until the opinions or words of friends become something that influences students. Followed by personal attitude ($\bar{x} = 3.14$) the result is that the faculty of engineering students are of the view that, students studying at the university level It is an era where physical and mental transformation demands high independence. and is the age that i want to try therefore wanting to find new experiences in life by going out at night meeting people and things that he had never seen before. Next is the social and environmental aspect ($\bar{x} = 2.79$) the result is that the faculty of engineering students are of the view that, atmosphere and environment design inside the store is good it greatly affects the students nightlife and in addition, the advertising of entertainment venues through social media that students can easily access with promotions to attract attention all the time. and the aspect that was at the lowest level was family relationships ($\bar{x} = 2.25$) the result is that the faculty of engineering students are of the view that, the family is also an institution that forms a good foundation of the mind. and students themselves have sympathy for their parents who have to work hard to earn

income to support their families and pay for their education expenses therefore, it is an important part that will directly reduce students nightlife cravings.

Keywords: Opinions; Mahasarakham University Students; Nightlife behavior

บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านวัตถุและเทคโนโลยี มีการหลงใหลของอารยธรรมตะวันตกที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทย ซึ่งปัจจุบันคนไทยให้ความสำคัญกับความเจริญทางด้านวัตถุ เทคโนโลยี และการรับเอาค่านิยมตะวันตกมาถือปฏิบัติ จึงส่งผลทำให้คนไทยมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่ผิดศีลธรรมมากขึ้น เพราะต่างหลงใหลในวัตถุและค่านิยมตะวันตก อันเป็นสาเหตุทำให้สภาพสังคมไทยเต็มไปด้วยปัญหาต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะในกลุ่มของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งของประเทศที่กำลังตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยมและค่านิยมแบบตะวันตก แต่ทว่าสภาพปัจจุบันของสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นปัจจัยเร่งที่สำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดนเกิดการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งนับวันจะทวีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้นส่งผลต่อการเรียนรู้ ค่านิยม ประเพณี รวมไปถึงวัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนจนก่อให้เกิดปัญหาสังคมและเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : บทนำ)

สถานบันเทิงในปัจจุบัน ผู้ประกอบการจะมุ่งแสวงหาผลประโยชน์และผลกำไรในรูปแบบของธุรกิจมากขึ้น โดยขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบกับประชากรกลุ่มเป้าหมายก็เป็นเด็กและเยาวชนที่ต้องเผชิญกับภาวะความตึงเครียดทางด้านการเรียนและทางด้านจิตใจอยู่เสมอ จึงหาวิธีการคลายเครียดด้วยการเที่ยวกลางคืน ในส่วนของสถานบันเทิงเองก็มีการปรับกลยุทธ์รวมถึงรูปแบบกิจกรรมให้เป็นที่น่าดึงดูดและน่าสนใจมากขึ้น อาทิเช่น มีการสร้างบรรยากาศภายในร้านที่ดี มีการเล่นดนตรีสด จัดคอนเสิร์ต การให้บริการเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในร้าน มีการจัดโปรโมชั่นเพื่อดึงดูดความสนใจตลอดเวลา จึงทำให้การเที่ยวสถานบันเทิงกลายเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่วัยรุ่นนิยมกระทำกัน เพราะสามารถสร้างความสนุกสนานและเกิดความเพลิดเพลินเป็นอย่างมาก แต่ผลที่ตามมาอาจทำให้เยาวชนใช้เวลาว่างในทางที่ผิด ใช้เงินฟุ่มเฟือย หล่มหลงอยู่กับอบายมุข มีพฤติกรรมเสพติดการเที่ยวกลางคืน หรือนำไปสู่การเกิดอาชญากรรม ความรุนแรง หรืออุบัติเหตุ อันมีสาเหตุมาจากความมึนเมาจนได้รับบาดเจ็บและอาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

รายงานจากการสำรวจสภาพการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด โครงการ Child watch โดยสถาบันรามจิตติ ของอมรวิทย์ นาคทรพร ระบุว่า กลุ่มเยาวชนและวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยมีการใช้จ่ายเงินอย่างต่ำ เดือนละ 20,000-25,000 บาท และยังมีพฤติกรรมออกไปเที่ยวตามสถานบันเทิงไม่น้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์ติดคอมพิวเตอร์ ติดเกมส์ และติดการพนัน และยังพบว่า วัยรุ่นและเยาวชนมีพฤติกรรมแนวโน้มที่ใช้

ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นด้วย โดยจากการตรวจสอบสถิติจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนทั้งชายหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศตั้งแต่เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2548 มีสูงถึง 20,218 คดี เฉลี่ยเป็น 96 คดีต่อวัน หรือ 4 คดีต่อชั่วโมงและเมื่อตรวจสอบย้อนกลับไปในช่วงปี พ.ศ. 2546-2547 พบว่า จำนวนเด็กในสถานพินิจที่ถูกดำเนินคดี มีอายุน้อยลง โดยผลจากการวิเคราะห์ปัญหาของวัยรุ่นและเยาวชน พบว่า สาเหตุหนึ่งของการเกิดปัญหามาจากการเที่ยวกลางคืน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2548 : 1) บวกกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ทำให้วัยรุ่นและเยาวชนในสังคมปัจจุบันต้องเผชิญกับภาวะความตึงเครียดทางด้านจิตใจอันเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกเข้ามากระทบ จึงต้องการหาทางออกด้วยการพักผ่อนหย่อนใจด้วยวิธีการต่างๆ รวมถึงการเที่ยวกลางคืนตามแหล่งสถานบันเทิง จนทำให้วัตถุประสงค์ของการเที่ยวตามแหล่งสถานบันเทิงในปัจจุบันได้แปรเปลี่ยนไป ซึ่งต่างจากในอดีตที่ถือว่าการเที่ยวตามแหล่งบันเทิงในเวลาว่างเป็นกิจกรรมนันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเป็นมิติด้านจิตวิญญาณอย่างแท้จริง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ตั้งตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในปัจจุบันเป็นชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะนิสิตระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลายมีความต้องการที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ดังนั้นบริเวณรอบๆ มหาวิทยาลัยจึงมีสถานบันเทิงหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิต เช่น ผับ บาร์ ร้านคาราโอเกะ ร้านเหล้า เป็นต้น จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นิสิตจะชอบไปเที่ยวในช่วงเวลาตั้งแต่ 20.00 น. เป็นต้นไป จนถึงเวลาร้านปิดประมาณเที่ยงคืน โดยนิสิตมักจะชอบไปเที่ยวในวันศุกร์สุดสัปดาห์เนื่องจากจะได้พักผ่อนในวันเสาร์อาทิตย์หรือไปเที่ยวเนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิดเพื่อนหรือหลังจากสอบเสร็จ เป็นต้น และนิสิตมักจะไปเที่ยวร้านร้านเหล้าที่มีระบบแสงสีเสียงที่ทันสมัย เพราะจะมีความสนุกสนานมากกว่าร้านนั่งดื่มทั่วไป

จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน และสำรวจความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เพื่อหาคำตอบว่าพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสำคัญกับประเด็นใด

ผลการศึกษาที่ได้รับ นอกจากจะทราบลักษณะทางประชากร สังคม พฤติกรรมการใช้จ่ายในการไปเที่ยวของนิสิตในแต่ละครั้งแล้ว ยังได้ทราบระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนและยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวางแผนหรือมาตรการในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนิสิตได้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยทุกภาคส่วนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำมาหาแนวทางที่จะช่วยปกป้อง ดูแล แก้ไขพฤติกรรมของนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ใน มหาวิทยาลัยมหาสารคามให้มีความเหมาะสม และสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ชั้นปีละ 100 คน จำนวนทั้งสิ้น 400 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 166) โดยได้มีการกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อนำมาใช้แปลผลการวิจัย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการที่วกลงคินของนิสิตที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยดำเนินการหรือดูแลในเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นลักษณะปลายเปิด (Open Ended Questionnaire)

โดยผู้วิจัยได้มีการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านสถิติ ด้านภาษา และด้านเนื้อหา อีกทั้งมีการใช้วิธีคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากนั้นวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.86 และผู้วิจัยยังมีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับนิสิตคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 40 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แล้วจึงนำผลการทดสอบมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าเท่ากับ 0.81 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นในระดับดี หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยการนำแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยมีการชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามและเน้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถาม และมีกำหนดนัดหมายรับแบบสอบถามคืนภายใน 30 วัน โดยผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการที่วกลงคินของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการจิตสังคมของ Erikson (1967 : 6) ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะประจำวัยของเขา เด็กที่มีช่วงอายุต่างกันย่อมแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ด้านมูลเหตุจิตใจทางอารมณ์ศึกษาสภาพอารมณ์ที่ส่งผลต่อการแสดงออกของร่างกาย เพราะอารมณ์จะเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ (ลิขิต กาญจนารักษ์, 2547 : 115)

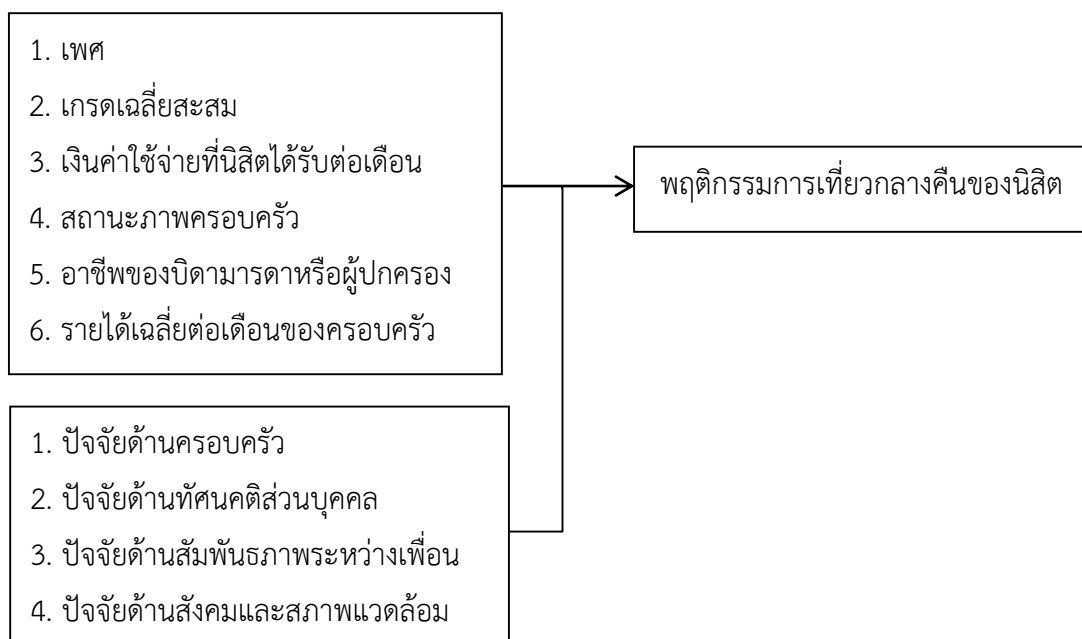
ด้านสัมพันธภาพครอบครัว ศึกษาความหมายของครอบครัว ลักษณะและหน้าที่ของครอบครัว ตลอดจนปัญหาของครอบครัวเพราะครอบครัวมีบทบาทต่อการแสดงพฤติกรรม และค่านิยมของวัยรุ่น (จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, 2548 : 84)

ด้านทัศนคติส่วนบุคคล ศึกษาลักษณะทั่วไป แนวคิด ทัศนคติ และพัฒนาการของวัยรุ่นที่เปลี่ยนผ่านจากเด็กโตไปเป็นผู้ใหญ่ (วิทยากร เชียงกูล, 2552 : 9)

ด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ศึกษาวัยรุ่นกับกลุ่มเพื่อน เพราะวัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับเพื่อน ร่วมวัยและให้ความสำคัญกับเพื่อนในกลุ่ม การคบเพื่อนร่วมวัยเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สำคัญยิ่งต่อจิตใจของวัยรุ่น (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553 : 338-339)

ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม ศึกษาบรรยากาศและการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านที่มีผลต่อการเที่ยวกลางคืน เพราะการโฆษณาของสถานบันเทิงและการตกแต่งสถานที่เพื่อดึงดูดใจด้วยแสงสีเสียง เป็นสิ่งที่ทำให้คนเลือกที่จะเข้าไปใช้บริการ (กิริติ เปลี่ยนสมัย, 2555 : 35-36)

ตัวแปรที่ศึกษา (Study Variables)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ชั้นปีละ 100 คน โดยไม่แบ่งสาขาวิชา รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan สามารถสรุปผลตามตัวแปรได้ ดังนี้

1. เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิตชาย จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 และรองลงมาเป็นนิสิตหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0

2. เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา คือ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 33.8 และน้อยที่สุด คือ เกรดเฉลี่ยสะสม 3.50 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.4

3. เงินค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ที่ 5,000-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมา คือ ได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือน 3,000-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.5 และน้อยที่สุด คือ ได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.5

4. สถานะภาพครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานะภาพครอบครัว คือ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมา คือ บิดามารดาหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 11.5 และน้อยที่สุด คือ บิดามารดาเสียชีวิตทั้งคู่ คิดเป็นร้อยละ 5.7

5. อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 19.0 และน้อยที่สุด คือ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5.0

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว อยู่ที่ 15,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา คือ 10,000-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.0 และน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.5

ในส่วนพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่ไปเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนิสิตชาย สถานที่ที่นิสิตชอบไปเที่ยวมากที่สุด คือ ร้านเหล้าที่มีระบบแสงสีเสียงที่ทันสมัย โดยนิสิตมักจะชอบไปเที่ยวในวันศุกร์สุดสัปดาห์เนื่องจากจะได้พักผ่อนในวันเสาร์อาทิตย์ ซึ่งช่วงที่นิสิตไปเที่ยวมากที่สุด คือ เวลา 20.00-22.00 น. โดยใช้เวลาในการไปเที่ยวต่อครั้งมากกว่า 4 ชั่วโมง มีความถี่ในการไปเที่ยว 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งในการไปเที่ยวแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 300-400 บาท และแหล่งค่าใช้จ่ายในการไปเที่ยวของนิสิตมาจากเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง

อธิบายเพิ่มเติมได้ คือ ด้วยบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเองตั้งอยู่ใกล้กับปั๊บบาร์ รวมถึงสถานบันเทิงที่กระจายอยู่โดยรอบมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความสะดวกในการเดินทางและเมื่อไปกับกลุ่มเพื่อนหลายๆ คน เมื่อหารกันแล้วจึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการไปเที่ยวแต่ละครั้งไม่มากนัก จึงทำให้นิสิตมีแนวโน้มและความถี่ในการเที่ยวกลางคืนเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวม

ปัจจัยโดยภาพรวม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	2.25	0.13	น้อย
2. ด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	3.29	0.18	ปานกลาง
3. ด้านทัศนคติส่วนบุคคล	3.14	0.74	ปานกลาง
4. ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม	2.79	0.75	ปานกลาง
รวม	2.87	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) ซึ่งให้เห็นว่า การเรียนในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะสาขาวิชาทางด้านวิศวกรรมศาสตร์มีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักการแบ่งเวลาให้เป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสมทั้งในด้านการเรียน การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย การคบเพื่อน หรือการทำกิจกรรมต่างๆ และมีความระมัดระวังในเรื่องการเที่ยวกลางคืนเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยเป็นสาขาวิชาเฉพาะทางที่มีการเรียนการสอนและเนื้อหาที่เข้มข้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งการเที่ยวกลางคืนจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ความเข้าใจเนื้อหา และส่งผลถึงการสอบวัดผลได้โดยตรง และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์เองยังมีการถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติตนและคอยตักเตือนกันแบบพี่น้อง เพื่อให้สามารถศึกษาเล่าเรียนและใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว จำแนกรายข้อ

ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. บิดามารดาหรือผู้ปกครองทำงานหนัก จนทำให้ไม่มีเวลาใกล้ชิดนิสิต	2.73	1.05	ปานกลาง
2. บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีปัญหาขัดแย้งกัน ทำให้นิสิตเกิดความเบื่อหน่าย	2.13	1.01	น้อย
3. นิสิตเกิดความน้อยใจที่บิดามารดาร์กถูกไม่เท่ากัน	1.89	1.02	น้อย

4. บิดามารดาหรือผู้ปกครองคอยดูค่าและไม่ตามใจนิสิต	2.31	1.30	น้อย
5. บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เข้าใจหรือไม่ยอมรับการแสดงความคิดเห็นของนิสิต	2.20	1.22	น้อย
รวม	2.25	0.13	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.25$) ซึ่งเห็นว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ เห็นว่าครอบครัวยังเป็นสถาบันที่ก่อให้เกิดรากฐานที่ดีทางจิตใจและให้หลักประกันความมั่นคงทั้งในด้านการเงินและสังคม นิสิตส่วนใหญ่ยังต้องได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดาอยู่ เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยและในการดำเนินชีวิตประจำวัน อีกทั้งสถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างก็พบว่า บิดามารดาก็อายุด้วยกัน ซึ่งยังผลให้สัมพันธภาพในครอบครัวในภาพรวมยังเป็นไปในทิศทางที่ดี แต่อาจด้วยภาระหน้าที่ สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และรูปแบบการดำเนินชีวิตในปัจจุบันทำให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องออกไปทำงานจนอาจไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิตมากนัก แต่นิสิตเองก็เข้าใจและมีความเห็นอกเห็นใจบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ต้องทำงานหนักเพื่อให้มีรายได้มาจุนเจือครอบครัวและเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนของนิสิตเอง

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม *ด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน* จำแนกรายข้อ

ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. นิสิตถูกรุ่นพี่บังคับหรือเพื่อนชักชวนให้ไปเที่ยวกลางคืน	3.55	1.13	มาก
2. นิสิตต้องเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญๆ เช่น เลี้ยงรุ่น บายเนียร์ รับน้อง เลี้ยงฉลองวันเกิดเพื่อน เป็นต้น	3.39	1.26	ปานกลาง
3. นิสิตต้องการเป็นที่ยอมรับของรุ่นพี่และกลุ่มเพื่อน	3.13	1.36	ปานกลาง
4. นิสิตจำเป็นต้องไปเที่ยวกลางคืนเพราะรุ่นพี่หรือเพื่อนมีเรื่องไม่สบายใจและรุ่นพี่หรือเพื่อนต้องการที่ระบาย	3.36	1.25	ปานกลาง
5. นิสิตเป็นห่วงเพื่อนหากปล่อยให้ไปเที่ยวเพียงลำพังหรืออยู่ท่ามกลางคนที่ไม่รู้จักรักจึงจำเป็นต้องไปด้วย	3.01	1.44	ปานกลาง
รวม	3.29	0.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ เห็นว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ที่ใช้เป็นแหล่งในการพบปะกับกลุ่มเพื่อนในช่วงวัยเดียวกัน ในด้านการเรียนก็เป็นการเรียนร่วมชั้นกันหรือร่วมสาขาเดียวกัน จึงมักจะเห็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มเพื่อนพี่น้องอยู่เสมอ ส่งผลทำให้กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญที่สุดสำหรับนิสิต โดยมีการสร้างพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อนพี่น้องอย่างต่อเนื่อง เช่น การที่รุ่นพี่ติวหนังสือให้รุ่นน้อง การที่รุ่นพี่เอาหนังสือเรียนที่ไม่ได้ใช้แล้วให้รุ่นน้อง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดเป็นความสัมพันธ์และความรู้สึกดีระหว่างกัน จนทำให้ความคิดเห็นหรือคำพูดของกลุ่มเพื่อนพี่น้องกลายเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากและมีความยากในการที่จะปฏิเสธหากถูกชักชวน

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม *ด้านทัศนคติส่วนบุคคล* จำแนกรายข้อ

ปัจจัยด้านทัศนคติส่วนบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. นิสิตต้องการหาประสบการณ์แปลกใหม่ อยากรู้ อยากลอง	3.27	1.02	ปานกลาง
2. นิสิตคิดว่าการเที่ยวกลางคืนทำให้เป็นคนทันสมัยและรสนิยมดี	3.11	0.79	ปานกลาง
3. นิสิตรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินเมื่อไปเที่ยวกลางคืน	3.14	1.04	ปานกลาง
4. นิสิตคิดว่าการเที่ยวกลางคืนเป็นการคลายเครียดจากการเรียนหรือการสอบ	3.19	0.99	ปานกลาง
5. เมื่อนิสิตมีเรื่องไม่สบายใจ ผิดหวัง หรือล้มเหลว ทำให้รู้สึกอยากไปเที่ยวเพื่อทำใจและลืมเรื่องเศร้า	2.99	0.93	ปานกลาง
รวม	3.14	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านทัศนคติส่วนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์อย่างมาก เป็นวัยแห่งการปรับตัวที่กำลังเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ต้องพึ่งพาบิดามารดาหรือผู้ปกครองไปสู่สภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุด และที่สำคัญคือต้องการความเป็นอิสระสูงและมีความอยากรู้อยากลอง ดังนั้น จึงมักแสวงหาวิธีการในการคลายเครียดจากการเรียน การสอบ หรือเรื่องอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สบายใจ ด้วยการเปิดประสบการณ์แปลกใหม่ในชีวิตโดยออกไปเที่ยวกลางคืน เพราะได้ออกไปพบเจอผู้คน เพื่อนต่างเพศ และสิ่งที่ยังไม่เคยพบเห็นมาก่อน

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
การเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม *ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม* จำแนกรายข้อ

ปัจจัยด้านด้านสังคมและสภาพแวดล้อม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. นิสิตไปเที่ยวกลางคืนเนื่องจากการโฆษณาและการจัดโปรโมชั่น ของสถานบันเทิง	2.83	0.89	ปานกลาง
2. นิสิตชื่นชอบการจัดกิจกรรมของสถานบันเทิงซึ่งมีความน่าสนใจ เช่น การจัดมินิคอนเสิร์ต กิจกรรมเคาท์ดาวน์ เป็นต้น	2.96	1.21	ปานกลาง
3. นิสิตชื่นชอบบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานบันเทิง เพราะเอื้อต่อการมองหาเพื่อนต่างเพศหรือคนที่เราสนใจ	3.01	0.90	ปานกลาง
4. นิสิตชื่นชอบระบบแสงสีเสียงที่ทันสมัยของสถานบันเทิงที่มี ความเข้าใจทำให้อยากดื่มและเต้นเพื่อปลดปล่อย	2.82	1.02	ปานกลาง
5. นิสิตมองว่าสถานบันเทิงตั้งอยู่ใกล้มหาวิทยาลัย ทำให้สามารถ เดินทางไปได้สะดวก ไม่น่าจะเกิดอันตรายอะไร	2.31	0.75	น้อย
รวม	2.79	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน
ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{x} = 2.79$) ซึ่งให้เห็นว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ เห็นว่า ในสภาพสังคมปัจจุบันการปลูกฝังค่านิยม
ประเพณี และวัฒนธรรมของสังคมได้ถูกความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเข้ามาแทนที่ มีการ
ติดต่อสื่อสารข้อมูลที่รวดเร็ว บวกกับวิถีชีวิตของนิสิตยุคใหม่ที่มีความพร้อมที่จะเปิดรับข่าวสารต่างๆ ในทุก
รูปแบบ และต้องการข่าวสารข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ เช่น การโฆษณาของสถานบันเทิงผ่านทางสื่อ
โซเชียลมีเดียที่มีการจัดโปรโมชั่นเพื่อดึงดูดความสนใจอยู่ตลอดเวลา การเชิญศิลปินที่มีชื่อเสียงมาสร้างความ
บันเทิง หรือการจัดคอนเสิร์ต เป็นต้น อีกทั้งการสร้างบรรยากาศและการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้าน
ที่ดีมีความน่าสนใจ และเอื้อต่อการมองหาเพื่อนต่างเพศ ล้วนแล้วแต่มีส่วนที่ทำให้ให้นิสิตอยากไปเที่ยว และ
อาจแสดงพฤติกรรมที่ขัดต่อประเพณีไทยอย่างเปิดเผย

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนทั้ง 4 ด้านพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่เลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการตั้งเป้าหมายเพื่อที่จะสามารถสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคม ทำให้นิสิตมีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน และมีความระมัดระวังในการเลือกรูปแบบการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยให้มีความเหมาะสม โดยสามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายใน 3 ประเด็นหลักๆ ได้ดังนี้

1) ในภาพรวมระดับความคิดเห็นของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง เหตุผลที่ไม่พบว่ามีอยู่ในระดับมากและมากที่สุด อาจเนื่องมาจากตัวนิสิตเป็นเด็กเรียน นิสิตเกือบ 50% ได้เกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป และได้เกรด 3.50 ขึ้นไป (ร้อยละ 10.4) หรือเป็นเพราะสาขาวิศวกรรมศาสตร์เรียนหนักทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ นิสิตจึงต้องให้เวลากับการอ่านหนังสือ ฝึกปฏิบัติ หรือนิสิตไม่เหลือเงินพอที่จะไปใช้จ่ายเที่ยวกลางคืน สังเกตจากมีนิสิตประมาณ (ร้อยละ 26) ที่มีเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท และผู้ปกครองของนิสิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 53.5)

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเที่ยวกลางคืนของนิสิตมีเพียงปัจจัยเดียวที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง เหตุผลอาจเนื่องมาจากบิดามารดาของนิสิตอาศัยอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 63.0) ได้รับการอบรมสั่งสอน ประกอบกับนิสิตมีความเป็นผู้ใหญ่ขึ้น หรือบรรลุนิสิตภาวะ หากมีกรณีปัญหาครอบครัวก็สามารถจัดการกับปัญหาได้ หรือหาทางออกด้วยวิธีการสร้างสรรค์อย่างอื่น เช่น เล่นกีฬา ทำงานอดิเรก เป็นต้น โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาสถานบันเทิง เพราะครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ได้ หากนิสิตเติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพ ที่ดีก็จะทำให้ทราบว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันที่ก่อให้เกิดรากฐานที่ดีทางจิตใจและให้หลักประกันความมั่นคงทั้งในด้านการเงินและสังคมแก่คนในครอบครัว

3) นิสิตถูกรุ่นพี่บังคับหรือเพื่อนชักชวนให้ไปเที่ยวกลางคืนเป็นปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเพียงข้อเดียวที่นิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เหตุผลที่น่าจะเป็นไปได้ คือ อาจเป็นเพราะการที่นิสิตเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยที่อยู่ไกลบ้านและไกลจากผู้ปกครอง นิสิตจึงต้องแสวงหาที่ปรึกษาและที่พึ่งทางความคิดที่สามารถตอบสนองความต้องการของตัวเองได้ทันที เหตุนี้เองจึงเริ่มทำให้กลุ่มเพื่อนเริ่มมีความสำคัญขึ้นมาในทันทีทันใด ซึ่งการเที่ยวสถานบันเทิงโดยเฉพาะกับรุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนภายในคณะหรือภายนอกคณะ ถือเป็นกลไกในการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ดำเนินไปได้ต่อเนื่อง อีกทั้งสามารถช่วยกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น สนับสนุนกันมากขึ้น เกิดการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน และเมื่อคลุกคลีอยู่ด้วยกันเป็นระยะเวลาอันนานก็จะเริ่มให้ความสำคัญกับ

เพื่อนมากขึ้น ความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อนกลายเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อตัวนิสิตเอง เพราะเพื่อนจะเป็นตัวช่วยให้เขาสามารถมองเห็นลักษณะและความเป็นตัวของตัวเองได้มากขึ้น และเริ่มมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ต้องการให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน อีกทั้งกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นทำให้รุ่นพี่รุ่นน้องรู้จักกัน เช่น กิจกรรมเชียร์ หรือ สายรหัส หรือ กิจกรรมออกค่าย เป็นต้น จึงเปิดโอกาสให้รุ่นพี่ที่รู้จักและสามารถบังคับหรือเต็มใจพารุ่นน้องไปเลี้ยงฉลองหรือเที่ยวกลางคืน

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคามจะต้องกลับมาทบทวนมาตรการ แนวทาง และวิธีปฏิบัติที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันว่า สามารถป้องกัน ช่วยเหลือ ดูแล และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มากน้อยเพียงใด ด้วยการบูรณาการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน มีมาตรการและแนวทางในการดำเนินการใหม่ๆ ที่ทันต่อยุคสมัย และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ที่ควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้มีการจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากการเที่ยวสถานบันเทิงหรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นช่องทางให้นิสิตได้ตระหนักถึงการใช้ชีวิตตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทราบถึงผลกระทบและอันตรายที่อาจเกิดจากการเที่ยวสถานบันเทิง เพราะสถาบันการศึกษา คือ สถานที่บ่มเพาะคำสอนแนวปฏิบัติต่างๆ ให้กับนิสิตเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีต่อคนในสังคมได้ เพื่อทำให้นิสิตใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้องและมีความเหมาะสมโดยอาจจะมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยนอกเครื่องแบบคอยสอดส่องดูแลนิสิตอย่างใกล้ชิดคอยเป็นหูเป็นตาแจ้งเบาะแสสถานบันเทิงที่กระทำความผิดกฎหมายให้กับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้โดยตรงกรณีเกิดปัญหาหรือพบนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าไปใช้บริการในสถานบันเทิง ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยลดอัตราการเที่ยวกลางคืนของนิสิตได้อีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้ก็เป็นไปเพื่อความสงบเรียบร้อยในการใช้ชีวิตของนิสิตในรั้วมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1) หน่วยงานภาครัฐควรมีมาตรการควบคุมสื่อในการโฆษณาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเคร่งครัด และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.2) มหาวิทยาลัยควรมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับสถานบันเทิงที่ตั้งอยู่รอบมหาวิทยาลัย และมีมาตรการป้องกันภายในมหาวิทยาลัยอีกทางหนึ่งด้วย
- 1.3) ในระดับคณะ/วิทยาลัย ควรมีการร่วมกันรณรงค์เกี่ยวกับการงดเที่ยวในเวลากลางคืน อาจกระทำผ่านช่องทางอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ควรหาวิธีสร้างความเข้าใจและความใกล้ชิดกับนิสิตให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาสังคมที่เกิดจากการที่วัยกลางคนของนิสิตในเชิงลึกที่มีการสัมภาษณ์ควบคู่กับการสังเกตพฤติกรรมของนิสิตร่วมด้วย

2.2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการที่วัยกลางคนของนิสิตเปรียบเทียบกับระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมเห็นถึงจุดที่ควรได้รับการแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). รายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนประจำปี 2546-2547. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.
- กิริติ เปลี่ยนสมัย. (2555). พฤติกรรมการเที่ยวสถานเริงรมย์ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. (2548). สังคมวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ลิขิต กาญจนภรณ์. (2547). สุขภาพจิต. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยากร เชียงกุล. (2552). ก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาศักยภาพด้านบวก. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สายธาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Erikson, H. E. (1967). *Indentity and life cycle*. New York : International University.